

Platform Sport, Bewegen en Onderwijs

Brengt jongeren in beweging

Voorwoord

Sport, bewegen en onderwijs horen bij elkaar en versterken elkaar. Sport en bewegen is namelijk niet alleen leuk om te doen, het levert net als het onderwijs ook een belangrijke bijdrage aan de motorische, sociale en cognitieve ontwikkeling van jongeren. Helaas voldoen op dit moment nog te weinig jongeren aan de beweegnorm. Het versterken van de verbinding tussen sport en onderwijs is een belangrijke stimulans om meer jongeren te laten sporten en bewegen. En dat is precies wat het Platform Sport, Bewegen en Onderwijs beoogt te doen. Daarmee geeft het platform invulling aan het Beleidskader Sport, Bewegen en Onderwijs van de ministeries van OCW en VWS.

Het Platform Sport, Bewegen en Onderwijs is uniek om twee redenen. Ten eerste, omdat de ministeries het besluit hebben genomen om niet op de stoel van de uitvoerder te gaan zitten, maar de regie op de uitvoering van het beleidskader bij de uitvoerende partijen te beleggen. Dit betekent een belangrijke ontwikkeling in de relatie tussen de overheid en het veld en het brengt de uitvoering van het beleid in een stroomversnelling.

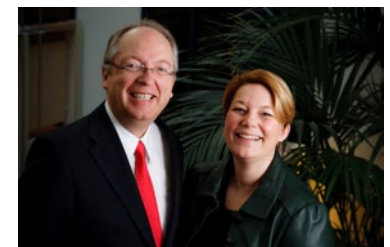
Daarnaast is het voor het eerst dat organisaties in sport, onderwijs, kinderopvang, jeugdwelzijnswerk en overheden in een platform zijn verenigd. Deze geïntegreerde aanpak zal leiden tot meer samenhang in het aanbod van sport en bewegen in en rond het onderwijs en vergroot de kans dat meer jongeren gaan sporten en bewegen. Bovendien bevordert het platform dat er een hecht netwerk ontstaat waarbinnen organisaties zich vanuit hun eigen taken en verantwoordelijkheden inzetten en samenwerken.

Ons hoofddoel is ervoor te zorgen dat in 2012 minimaal de helft van de jongeren in de leeftijd van 4-17 jaar voldoet aan de beweegnorm. Maar onze ambities reiken verder dan het strikt uitvoeren van het beleidskader alleen. U kunt veel van ons verwachten de komende periode.

Mede namens de leden van het Platform Sport, Bewegen en Onderwijs,

Karin van Bijsterveld
voorzitter

Philip Geelkerken
vice-voorzitter

In het Platform Sport, Bewegen en Onderwijs werken samen:

Koepel-, branche- en vakorganisaties

- KVLO en ALODO namens (toekomstige) professionals sport en beweging
- MBO Raad namens instellingen van het middelbaar beroepsonderwijs en (toekomstige) professionals sport en beweging
- MOgroep Kinderopvang namens de organisaties voor naschoolse opvang
- MOgroep Welzijn namens de organisaties voor jeugd- en jongerenwerk
- Nederlands Olympisch Comité en Nederlandse Sportfederatie (NOC*NSF) namens sportbonden en sportverenigingen
- PO-raad namens scholen van het primair onderwijs
- Vereniging Sport en Gemeenten (VSG) namens gemeenten
- VO-raad namens scholen van het voortgezet onderwijs

Onderzoeks- en kennisinstituten

- Gehandicaptensport Nederland
- het Mulier Instituut
- Nederlands Instituut voor Sport en Bewegen (NISB)
- Netwerkbureau Kinderopvang
- SLO, nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling
- Stichting InnoSportNL
- Stichting LOOT
- TNO Kwaliteit van Leven

Dagelijks bestuur

- Karin van Bijsterveld (voorzitter)
- Philip Geelkerken (vice-voorzitter)
- Berend Brouwer (secretaris)

Ambassadeur

- Richard Krajicek

"Alle betrokken partijen van het Platform Sport, Bewegen en Onderwijs zetten zich in voor meer sportmogelijkheden voor kinderen op en rond de school. Dat vind ik erg belangrijk, want sport is niet alleen leuk om te doen. Het draagt ook bij aan de motorische, sociale én cognitieve ontwikkeling van kinderen en jongeren."

Jet Bussemaker Staatssecretaris Volksgezondheid, Welzijn en Sport

“Sporten en bewegen zijn belangrijk voor onze basisschoolleerlingen. Het verhoogt de leerprestaties, ook in taal en rekenen. Een modern sport- en beweegaanbod helpt scholen een aantrekkelijke omgeving te bieden waarin leerlingen zich thuis voelen en waarin ze hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen. Het Platform Sport, Bewegen en Onderwijs draagt bij aan een beter aanbod voor onze kinderen.”

Sharon Dijkma Staatssecretaris Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Inleiding

Op 26 maart 2009 hebben de staatssecretarissen Sharon Dijkma van OCW en Jet Bussemaker van VWS het Platform Sport, Bewegen en Onderwijs gelanceerd voor de periode 2009-2012. Dit platform behelst een uniek samenwerkingsverband tussen een groot aantal organisaties uit diverse sectoren. Met het ondertekenen van een intentieverklaring hebben deze organisaties zich gezamenlijk toegelegd op het uitvoeren van het Beleidskader Sport, Bewegen en Onderwijs.

In het beleidskader hebben de ministeries uiteengezet hoe de verbinding tussen sport en onderwijs de komende jaren kan worden versterkt, en hoe een meer samenhangend en dekkend sport- en beweegaanbod voor de jeugd kan worden gerealiseerd. De sleutel tot succes is het bevorderen van overleg, afstemming, samenwerking en samenhang op lokaal niveau tussen sport, onderwijs, opvang, jeugdwereldwerk en gemeenten.

Uitvoeringsprogramma

Op landelijk niveau worden de betrokken instanties vertegenwoordigd door hun koepel-, branche- of vakorganisaties en ondersteund door onderzoeks- en kennisinstituten. Deze organisaties vormen samen het Platform Sport, Bewegen en Onderwijs. De eerste belangrijke taak van het platform is het vertalen van de inhoud van het beleidskader in concrete deelprojecten. Tezamen vormen deze deelprojecten het uitvoeringsprogramma. De volgende stap is het stimuleren van lokale organisaties om de deelprojecten ten uitvoer te brengen en de voortgang van het uitvoeringsprogramma bewaken.

Voor de uitvoering van het beleidskader is door de ministeries van OCW en VWS in totaal 28 miljoen euro beschikbaar gesteld. De partijen binnen het platform zijn zelf verantwoordelijk voor de besteding van de gelden.

'Alliantie School & Sport samen sterker'

Het platform is het vervolg op 'Alliantie School & Sport samen sterker' (een samenwerkingsverband tussen de ministeries van OCW en VWS en NOC*NSF) en bouwt verder op de ontwikkelingen en het beleid van de afgelopen jaren.

Doelstelling

Het Platform Sport, Bewegen en Onderwijs heeft als primaire taak het uitvoeren van het beleidskader met als doelstelling dat in 2012 minimaal 50% van de jongeren in de leeftijd 4-17 jaar voldoet aan de beweegnorm (zie kader). In 2005 bedroeg het percentage jongeren dat aan deze norm voldeed 40%. Dat het belangrijk is dat jongeren voldoen aan de beweegnorm blijkt uit verschillende studies. Zo is aangetoond dat jongeren die voldoen de sporten en bewegen gezond opgroeien en zich ook gezond voelen.

Meer sport en bewegen kan daarnaast ook een belangrijke bijdrage leveren aan kabinetsdoelen op het gebied van overgewicht, schooluitval en talentontwikkeling. Het platform wil zich gedurende zijn looptijd (2009-2012) daarom niet alleen richten op zijn primaire taak, maar tevens initiatieven ontplooien die tot doel hebben een bijdrage te leveren aan deze bredere doelstellingen.

Hoofddoel van het Platform Sport, Bewegen en Onderwijs:

- In 2012 voldoet minimaal 50% van de jongeren in de leeftijd 4-17 jaar aan de beweegnorm (2005: 40%)

Nevendoelstellingen:

- Voorkomen en bestrijden van het toenemende overgewicht bij de jeugd
- Halvering van het aantal nieuwe gevallen van schooluitval
- Toename van het aantal talenten dat doorstoot naar de top

Lange termijnvisie

Het Platform Sport, Bewegen en Onderwijs heeft naast het realiseren van bovenstaande doelstellingen tevens de ambitie om samen met betrokken instanties en personen buiten het platform een lange termijnvisie te ontwikkelen. De visie moet duidelijk maken welke richting wij op willen met sport, bewegen en onderwijs nadat het beleidskader medio 2012 afloopt. Op die manier wil het platform stimuleren dat ook op de lange termijn een samenhangend en dekkend sport- en beweegaanbod voor de jeugd wordt gerealiseerd.

Beweegnorm (of Combinorm)

Sinds 2005 wordt als beweegnorm de zogenaamde 'combinorm' gehanteerd. Iemand voldoet aan die norm als hij of zij voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) en/of aan de Fitnorm. De NNGB vereist voor volwassenen (18+) minimaal 30 minuten matig intensief bewegen op minstens vijf dagen in de week. Voor de jeugd tot 18 jaar is dat 60 minuten op zeven dagen per week, op een iets hoger niveau. De Fitnorm vereist minimaal 20 minuten intensief bewegen (sport of fitness) op minstens drie dagen per week.

Foto: Richard Krajčec Foundation

Aanpak

In het Beleidskader Sport, Bewegen en Onderwijs is een aantal prioriteiten (zie kader) benoemd om jongeren binnen en buiten het onderwijs meer aan het sporten en bewegen te krijgen. Op basis van deze prioriteiten is het platform in 2009 gestart met het samenstellen van een concreet uitvoeringsprogramma. Hierin is uitgewerkt hoe het beleid de komende jaren vorm krijgt.

De **prioriteiten** van het Beleidskader Sport, Bewegen en Onderwijs:

1. Meer **vakmensen** voor sport en onderwijs, en het bevorderen van hun enthousiasme en deskundigheid
2. Het inzetten van **effectieve interventies** op het gebied van sport en bewegen en het verder ontwikkelen en verspreiden van aangepast sportaanbod
3. Aandacht voor **risicogroepen** (in termen van bewegingsarmoede en schooluitval) op het vmbo en het mbo
4. Het stimuleren van **innovatie** op het gebied van accommodaties
5. Het stimuleren en ondersteunen van **talentontwikkeling**

Deelprojecten

Het uitvoeringsplan omvat in totaal vijf deelprojecten (zie hieronder). Voor sommige projecten geldt dat is voortgebouwd op al eerder lopende initiatieven. Aan de projecten zijn haalbare en meetbare doelstellingen gekoppeld.

Voor elk project zijn één of meerdere partijen aangewezen die het voortouw nemen. Deze partijen zijn hoofverantwoordelijk voor de uitvoering van hun project en het stimuleren van lokale organisaties om de beoogde prioriteiten, doelen en resultaten op lokaal niveau te realiseren. De projectleiders staan er echter niet alleen voor. Zij worden in dit proces ondersteund door partijen binnen en buiten het platform met wie zij regelmatig overleg voeren en samenwerken.

Hieronder volgt een kort overzicht van de deelprojecten. Een uitgebreide beschrijving van de deelprojecten is te vinden op www.sportbewegenenonderwijs.nl en op de websites van de projectleiders.

Project: Masterplan Bewegen en Sport in het mbo
Projectleider: MBO Raad

Doelstelling: In drie jaar tijd sport, bewegen en vitaliteit binnen het mbo een structurele plek geven binnen het onderwijsprogramma. Het streven is dat 5% van de minimale contacttijd per leerjaar (850 uur), die de studenten binnenschools aanwezig zijn, dus met uitzondering van beroepspraktijkvorming, bestaat uit sportactieve uren.

Project: Sportaanbod voor het Onderwijs
Projectleider: NOC*NSF

Doelstelling: Realisatie van 1.500 schoolactieve verenigingen in augustus 2012, die als volwaardige samenwerkingspartner van scholen en de overige partners in de BOS-driehoek kunnen functioneren. Gedurende de gehele projectduur verzorgen de schoolactieve verenigingen gezamenlijk in totaal 87.500 contacturen aan sportaanbod voor de schoolgaande jeugd.

Project: Bevordering Lokale Netwerkvorming
Projectleider: Vereniging Sport en Gemeenten (VSG)

Doelstelling: Het versterken van lokale netwerken van Sport en Onderwijs. Speciale aandacht gaat daarbij uit naar achterstandswijken.

Project: Effectiviteit Interventies

Projectleider: NISB, TNO en het Mulier Instituut
Doelstelling: Het vergroten van het gebruik van kwalitatief goede en bewezen effectieve sport- en beweginginterventies in de setting onderwijs of sport. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen 1) interventies die tot doel hebben het sport- en beweeggedrag onder jeugdigen te stimuleren of 2) interventies die door middel van sport en bewegen bijdragen aan het terugdringen van overgewicht, onderwijs(ler)achterstanden of schooluitval dan wel het bevorderen van talentontwikkeling onder jeugdigen.

Project: Vmbo in beweging

Projectleider: NISB
Doelstelling: In 2012 op 80 scholen integraal sport- en beweegaanbod creëren voor inactieve leerlingen op en rondom school.

"Met gezond leven verhoog je je schoolprestaties. Sporten en bewegen moeten daarom een vast onderdeel zijn van je dagelijkse programma. Helaas zie ik dat mbo-instellingen nog te weinig sport- en bewegingsmogelijkheden bieden. Daarom ben ik erg blij dat het Platform Sport, Bewegen en Onderwijs juist hieraan extra aandacht besteedt."

Marja van Bijsterveldt Staatssecretaris Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

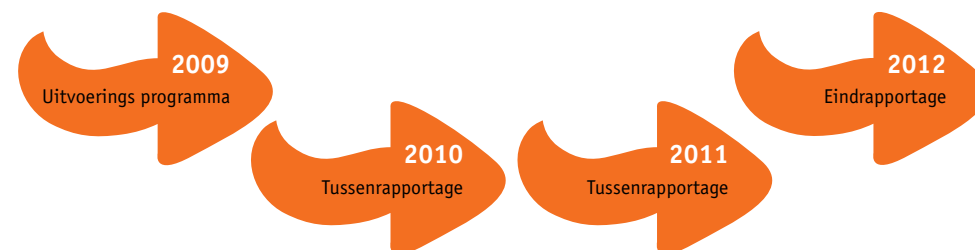

Voortgangsbewaking

De partijen binnen het platform overleggen op gezette tijden de voortgang van het uitvoeringsprogramma. Als zij constateren dat de uitvoering niet leidt tot de beoogde resultaten, stemmen zij met elkaar af op welke wijze bijgestuurd moet worden. Tevens spreken partijen elkaar aan op hun verantwoordelijkheid indien zij onvoldoende bijdragen aan de doelstellingen van het platform.

Communicatie richting de ministeries van OCW en VWS

Het platform rapporteert aan de ministeries van OCW en VWS over de voortgang van de uitvoering. De beleidsperiode is opgedeeld in drie fasen. In 2009 stelt het platform het uitvoeringsprogramma samen, in 2010 en 2011 biedt het platform een tussenrapportage aan en in 2012 volgt een eindrapportage.

Brede Analyse

Tijdens de voorloper van het Platform Sport, Bewegen en Onderwijs, 'Alliantie School & Sport samen sterker', is de Brede Analyse geïntroduceerd. De Brede Analyse is een omvattend onderzoek met als doel meer inzicht te krijgen in de voorwaarden die nodig zijn om in en rond het onderwijs meer ruimte te creëren voor sport en bewegen.

In 2009-2011 wordt in opdracht van de ministeries voor de tweede keer een Brede Analyse uitgevoerd door TNO en het Mulier Instituut. Hiervoor worden in een eerste fase gegevens uit bestaande monitors verzameld en geanalyseerd en, indien nodig, aanvullend onderzoek gedaan. In een tweede fase worden die uitkomsten in expertsessies doorgeanalyseerd en benut in het kader van de ontwikkeling van een lange termijnvisie op sport, bewegen en onderwijs.

Financiering

Voor de uitvoering van het beleidskader is door de ministeries van OCW en VWS in totaal 28 miljoen euro beschikbaar gesteld.

“Het belang van sport voor de jeugd kan niet voldoende worden onderstreept. Sport is niet alleen goed voor je gezondheid en zelfvertrouwen, maar vormt ook een ideaal middel om elkaar te ontmoeten en te leren kennen.”

Richard Krajicek Ambassadeur Platform Sport, Bewegen en Onderwijs

Foto: Richard Krajicek Foundation

Platform Sport, Bewegen en Onderwijs
t.a.v. Berend Brouwer
p/a Postbus 2041
7500 CA Enschede
t +31 (0)53 484 04 10
f +31 (0)53 430 76 92
e info@sportbewegenenonderwijs.nl
www.sportbewegenenonderwijs.nl